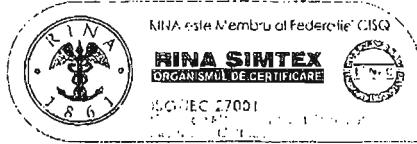

AGENȚIA NAȚIONALĂ
DE INTEGRITATE (ANI)

Nr. 14422/28. I. 2014

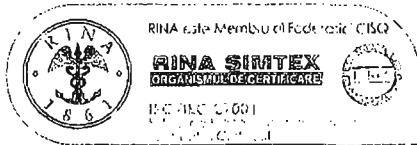
Domnului Eugen NICOLICEA
Ministrul Delegat Pentru Relația cu Parlamentul
Departamentul Pentru Relația cu Parlamentul

Stimate domn,

Având în vedere adresa dumneavoastră nr. 10040K/DRP/ 24.11.2014 înregistrată la Agenția Națională de Integritate cu nr. 17519/26.11.2014, prin care ne transmiteți spre analiză propunerea de modificare a art. 25 din Legea nr.176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr.144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, vă comunicăm următoarele:

Propunerea legislativă încalcă flagrant Decizia Curții Constituționale nr. 418/2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.25 alin.(2) teza a doua și art.26 alin.(3) din Legea nr.176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr.144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, a art.75 lit.b) din Legea nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali și a art.46 alin.(1) din Legea administrației publice locale nr.215/2001 publicată în Monitorul Oficial al României nr. 563/30.07.2014.

Propunerea legislativă susține ca o persoană cu privire la care s-a constatat existența conflictului de interese sau a stării de incompatibilitate în exercitarea unei funcții eligibile să nu mai

poată ocupa aceeași funcție care a generat care a generat starea de incompatibilitate ori conflictul de interese, pe o perioadă de 3 ani. Practic, propunerea legislată intenționează să permită rotirea în funcțiile publice a persoanelor care au încălcă regimul juridic al incompatibilităților sau conflictului de interese.

Spre exemplu, o persoană care a încălcat regimul conflictelor de interes și al incompatibilităților în exercitarea calității de consilier județean sau ministru, ar putea candida pentru un mandat de parlamentar sau primar.

Cu evidență această propunere aduce atingere securității raporturilor juridice și art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală, potrivit căruia „în România, respectarea Constituției, a supremătiei sale și a legilor este obligatorie.”

S-a instituit astfel o obligație generală, impusă tuturor subiectelor de drept, inclusiv autorității legiuitorare, care trebuie să se asigure că activitatea de legiferare se realizează în limitele și în concordanță cu Legea fundamentală a țării și, totodată, să asigure calitatea legislației. Aceasta întrucât, pentru a respecta legea, ea trebuie cunoscută și înțeleasă, iar pentru a fi înțeleasă, trebuie să fie suficient de precisă și previzibilă, așadar să ofere securitate juridică destinatarilor săi, inclusiv prin protejarea valorilor sociale reglementate.

Propunerea asigură practic posibilitatea rotirii în funcțiile publice a persoanelor incompatibile sau în conflict de interese afectează iremediabil principiul supremăției interesului public.

Sanctiunile prevăzute în actuala formă a art. 25 din Legea nr. 176/2010 reprezintă o măsură necesară pentru asigurarea transparentei în exercitarea funcțiilor publice și în mediul de afaceri, precum și pentru prevenirea și combaterea corupției, măsură ce are ca scop garantarea exercitării cu imparțialitate a funcțiilor publice.

Contra scopului de a facilita eludarea dispozițiilor legale, scop urmărit de propunerea legislativă, Decizia Curții Constituționale nr. 418/2014 a statuat că „pentru a integra prevederile art. 25

alin.(2) teza a doua în litera și spiritul Legii nr.176/2010, astfel încât acestea să corespundă voinței reale avute de legiulitor la momentul adoptării lor, conținutul acestora trebuie interpretat în sensul că odată constată definitiv existența unei stări de incompatibilitate sau conflict de interese, persoana în sarcina căreia această stare a fost stabilită decade din dreptul de a mai ocupa orice altă funcție eligibilă, prevăzută de art.1 din lege, pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului" (sublinierile noastre).

Decizia nr. 418/2014 „constată că prevederile art.25 alin.(2) teza a doua din Legea nr.176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr.144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative sunt constituționale în măsura în care sintagma „aceeași funcție” se referă la toate funcțiile eligibile prevăzute de art.1 din aceeași lege”.

Curtea Constituțională a observat într-adevăr faptul că, potrivit considerentelor Deciziei nr. 460 din 13 noiembrie 2013 „ Parlamentul României trebuie să declanșeze procedura legislativă în scopul adoptării unei legi prin care se interpretează dispozițiile art.25 alin.(2) din Legea nr.176/2010”.

Cu toate acestea, Curtea Constituțională a constatat că, „până la momentul pronunțării prezentei decizii, contrar art.147 alin.(4) din Constituție, potrivit căruia „De la data publicării, deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii”, Parlamentul nu a adoptat o lege care să clarifice sensul sintagmei „aceeași funcție” din cuprinsul art.25 alin.(2) teza a doua din Legea nr.176/2010”.

În aceste condiții, instanța de contencios constituțional a arătat că „Fără a nega rolul constituțional al Parlamentului de „unică autoritate legiuitoră a țării” consacrat de art.61 din Legea fundamentală, Curtea Constituțională reține că, în cazul în care un text legal poate genera interpretări diferite, este obligată să intervenă ori de câte ori acele interpretări generează încălcări ale prevederilor Legii fundamentale”.

Analizând prevederile art. 25 alin.(2) din Legea nr.176/2010, Curtea Constituțională a arătat că „plecând de la premisa că intenția legiuitorului a fost aceea de a sancționa persoanele cu privire la care s-a constatat încălcarea regimului juridic privind incompatibilitățile sau conflictul de interes, fără a face vreo diferență între tipul funcțiilor elective deținute, Curtea constată că atribuirea pentru sintagma „aceeași funcție” a înțelesului unic de funcția care a generat starea de incompatibilitate sau conflict de interes este de natură să lipsească de eficacitate norma juridică respectivă, contrar spiritului Legii nr.176/2010”.

De asemenea, potrivit Curții Constituționale „a accepta interpretarea conform căreia unei persoane constataate a fi în stare de incompatibilitate sau conflict de interes îi este interzis să mai ocupe doar funcția care a generat starea de incompatibilitate sau conflictul de interes, putând, în schimb, ocupa orice altă funcție eligibilă, ar pune, practic, la îndemâna categoriilor de persoane vizate de Legea nr.176/2010 un procedeu extrem de simplu de eludare a legii și a aplicabilității sanctiunilor instituite de aceasta, aspect de neconcepționat într-un stat de drept”.

În concluzie, propunerea legislativă nu ține seama de caracterul obligatoriu al soluțiilor pronunțate de Curtea Constituțională, caracter consfințit de art. 147 alin. 4 din Constituția României „Deciziile Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României. De la data publicării, deciziile sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor.” Potrivit art. 11 alin. 3 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, „Deciziile, hotărârile și avizele Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Deciziile și hotărârile Curții Constituționale sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor.”

In virtutea acestor precizări, Agentia Nationala de Integritate subliniaza faptul ca legislatia privind regimul incompatibilitatilor are menirea de a sancționa orice fel de abatere în procesul decizional administrativ a carei principală menire este de a asigura protejarea interesului public, însăși ratiunea legiuitorului a fost aceea de a sanctiona orice fel de atitudini potrivnice legislatiei in vigoare, în ideea în care cei care aduc atingere interesului public, sa fie privati de a mai ocupa functii

publice, tocmai pentru a preveni recidiva si situatiile in care interesul public continua sa nu fie respectat de catre cel care a fost declarat in stare de incompatibilitate.

Astfel, este mai mult decat evident faptul ca, sancțiunea încetării funcției publice prin identificarea încălcării regimului incompatibilităților, confirmată prin hotărare judecătoarească definitivă și irevocabilă, ar fi insuficientă și ineficientă fără sancțiuni care să prohibeasă posibilitatea ca persoana în cauză să mai ocupe alte funcții publice. Prin aceasta legiuitorul a vrut să eliminate posibilitățile absurde prin care, tocmai cel care nu respectă legislația în vigoare, este liber să aleagă o altă funcție din care să continue să incalce regimurile la care este supus, prin asumarea unor astfel de funcții.

O abordare contrara presupune respectarea unei atitudini ignorante și sfidatoare în fața legii a celui obligat să o onoreze. Astfel legislația are în vedere cu prioritate respectarea principiului transparentei în administrația publică, a protejării interesului public și ulterior dezaprobarea celui care nu le respectă.

Sanctiunea decaderii pentru viitor de a ocupa funcții publice eligibile vine ca o măsură de protecție a interesului public și în subsidiar, împotriva celui care s-a dovedit a fi nedemn de a ocupa funcția publică respectivă și implicit nevrednic de a ocupa alta similară.

Propunerea legislativă este, în consecință, potrivit Deciziei nr. 418/2014 a Curții Constituționale, un procedeu extrem de simplu de eludare a legii și a aplicabilității sancțiunilor instituite de aceasta, aspect de neconcepționat într-un stat de drept, și permite rotirea în funcțiile publice a persoanelor cu privire la care s-a constatat încalcarea regimului juridic privind incompatibilitățile.

Solutia preconizată de propunerea legislativă urmărește diminuarea până la eliminare a sancțiunilor ce decurg din încălcarea regimului conflictelor de interes și al incompatibilităților în aşa fel încât persoana în cauză să nu mai poată ocupa aceeași funcție eligibilă care a generat care a generat starea de incompatibilitate ori conflictul de interes, dar să poată ocupa orice altă funcție.

AGENȚIA NAȚIONALĂ
DE INTEGRITATE (ANI)

Propunerea legislativă afectează grav capabilitatea Agenției Naționale de Integritate de a duce la îndeplinire angajamentele asumate de România în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare, angajamente care privesc lupta împotriva corupției institutionale și asigurarea integrității în exercitarea funcțiilor publice. Atribuțiile Agenției Naționale de Integritate privesc inclusiv competența de a adopta decizii cu caracter OBLIGATORIU pe baza cărora să poată fi aplicate sanctiuni descurajatoare, fiind cuprinse în Planul de acțiune - Condiționalitatea 2 din Hotărârea Guvernului nr. 1346/2007

Invederăm Raportul Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind progresele înregistrate de România în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare, în care se menționează faptul că cel mai important impact al legii se va produce dacă se va constata că aceasta este utilizată pentru a impune sanctiuni clare, consecvente și disuasive.

Se menționează de asemnea în Raportul Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind progresele înregistrate de România în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare faptul că „sugestiile frecvente de modificare a cadrului juridic al ANI, această situație generează o incertitudine care îngreunează capacitatea României de a face dovada instituirii unui cadru juridic solid în materie de integritate.

Având în vedere considerentele de mai sus, Agenția Națională de Integritate nu susține adoptarea propunerii legislative de modificare a art. 25 din Legea nr. 176/2010, consecințele fiind de o gravitate majoră în cazul adoptării, deoarece ar nesocoti Decizia nr. 418/ 2014, și obligațiile asumate de România în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare, și cu evidență această propunere ar fi ulterior declarată neconstituțională cu efectul de generare a unei situații de instabilitate legislativă, ceea ce ar duce la încălcarea gravă a principiului securității raporturilor juridice, principiu la care, în mod constant, se raportează jurisprudența CEDO.

Horia GEOFORGEANU,

Președinte,

Agenția Națională de Integritate